

KANIT YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD.ŞTİ.

Merkez : Meşrutiyet Cad.No:29/21

06420 Yenışehir / ANKARA

Tel : (312) 417 05 96-418 68 29-418 68 43

Fax : (312) 417 66 73

E-mail : Kanitymm@superonline.com

İrt.Büro : Atatürk Bulvarı No:73/1 GİRESUN

Tel : (454) 212 66 87 Fax: (454) 212 66 86

Bağlı Olduğu Oda: Ankara YMM Odası

Sicil No : Ahmet ÇAKIR 384

Sakıp ŞEKER 861

Ankara, 13.12.2001

SİRKÜLER NO : 2001/41 **FİRMA YÖNETİCİLERİ VE MUHASEBE BİRİMLERİNİN DİKKATLERİNE,**

KDV İADELERİNDE YENİ DÜZENLEME, YENİ DÖNEM

23.11.2001 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 84 no'lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği ile katma değer vergisi iadesi uygulamasına açıklık getirilmiş ve 8 adet genel tebliğ tamamen, 21 adet tebliğ ise kısmen yürürlükten kaldırılmıştır. Yapılan düzenleme ile müteselsil sorumluluk uygulamasına açıklık getirilmiş, özellikle alt firmalar nezdindeki olumsuz rapor ve tespitler nedeniyle yapılmayan KDV iadelerinde alıcıların sorumlulukları hafifletilmiş, genel olarak ödemelerin ticari teammüllere uygun banka hesabına havale ve nama yazılı çekle ödenmesi özendirilmektedir. Müteselsil sorumluluktan kurtulmak için ödemelerin **mutlaka banka havalesi veya çekle yapılması gerekmektedir**. 84 no'lu Tebliğ çok uzun olduğu için aşağıda belli başlı konulara özet olarak değinilmiştir.

A- Kapsam

84 no'lu Tebliğe göre yapılacak KDV iadeleri aşağıda belirtilen konularla sınırlıdır.

- Mal ve hizmet ihracından doğan iadeler (KDVK. Md:1/1-a)
- Türkiye'de ikamet etmeyenlere **döviz** karşılığı özel fatura ile yapılan satışlardan (bavul ticareti) doğan iadeler, (61 no'lu KDV Genel Tebliğindeki açıklamalar da geçerli)
- Türkiye'de ikamet etmeyen yolculara satılan malların yurt dışına götürülmesinden (yolcu beraberliği eşya ihracı) doğan iadeler, (43 no'lu KDV Genel Tebliğindeki açıklamalar da geçerli)
- İhraç kaydıyla yapılan mal teslimlerinden doğan iadeler (KDVK Mad:11/1(c)) (bavul ticareti kapsamındaki satışlar dahil)

Katma değer vergi iade ve mahsup talepleri 84 no'lu Tebliğe göre yürütülecektir.

İndirimli orana tabi mal ve hizmetler (Mad:29/2) nedeniyle yapılan iadeler ile yukarıda belirtilen konular dışındaki KDV Kanunu'nun 13,14,15 ve geçici 17.maddelerindeki istisna işlemlerindeki KDV iadeleri daha önce yayımlanan ilgili genel tebliğlere göre yapılacaktır.

B- İnceleme Raporu ve Teminat Aranmaksızın Yapılacak İadeler

- Mahsup yoluyla yapılacak iadeler (Mükellefin kendisinin, ortaklarının veya mal veya hizmet satın aldığı kişilerin vergi borçlarına ya da SSK prim borçlarına mahsup talep edilebilir. Ancak, **anonim şirketlerde hamiline yazılı hisse senedi sahiplerinin vergi ve SSK prim borçlarına mahsup talep edilmesi mümkün değildir.**

- Tutarı 4.000.000.000.-TL'yi aşmayan nakit iadeler,
- Yeminli Mali Müşavir tasdik raporuna dayanılacak nakden yapılacak iadeler, (61 no'lu Tebliğ çerçevesindeki iadelerde üst sınır 15 Milyar)
- Kamuya ait kuruluşlara yapılacak iadeler,

İnceleme raporu ve teminat yapılmadan yerine getirilecektir.

Mahsup talebinin dilekçe ile yapılması şarttır. İade alacağının **sonraki dönemlerde doğacak (muaccel hale gelecek) vergi borçlarına mahsubunun da talep edilmesi mümkündür.** Borçlar muaccel hale geldikçe mahsup talebinin her borç için ayrı dilekçe ile yenilenmesi gerekir.

Mahsup talebinin geçerli olabilmesi için ibrazı gereken belgelerin de dilekçe ile birlikte vergi dairesine teslim edilmesi gerekir.

C- Mahsup Talebinde Aranılan Belgeler

Mahsup talep dilekçesinin ekinde aşağıda belirtilen belgeler vergi dairesine teslim edilmelidir.

a) Gümrük Beyannameli Mal İhracında;

- Gümrük beyannamesi (aslı veya noter, gümrük idaresi ya da YMM onaylı örneği) Gümrük beyannamesinin çok sayıda olması halinde **gümrük beyannamesi listesi** yeterlidir.
- Satış faturalarının fotokopisi veya listesi (Faturanın aslına uygun olduğunun kaşelenmesi ve imzalanması gerekir.)
- İhracatın gerçekleştiği döneme ilişkin **indirilecek KDV listesi.** 150 milyon TL'nin altındaki faturaların listeye toplam yazılması mümkün.(2 örnek) Listelerin altına **“Listelerde yer alan bilgilerin doğruluğunu taahhüt ve herhangi bir yanlışlık olduğunun tespiti halinde uygulanacak müeyyideleri kabul ederim.”** şerhi yazılacak, kaşelenecek ve imzalanacaktır.
- İhraç edilen malın bünyesine giren verginin hesabına ilişkin tablo.

b) Hizmet İhracında;

- Yurt dışındaki müşteri adına düzenlenen faturanın aslı veya fotokopisi,
- İndirilecek KDV listesi,
- Yüklenilen KDV tablosu,
- Döviz alım belgesi aslı veya ilgili banka veya özel finans kurumu şubelerince onaylanmış örneği ya da dövizin yurt dışından geldiğini gösteren bankadan alınan belge.

c) Bavul Ticaretinde; (61 No'lu KDV Genel Tebliği Çerçevesindeki Türkiyede İkamet Etmeyenlere Dövizle Yapılan Mal Satışı)

- Gümrükçe onaylı özel faturaların aslı veya fotokopisi,
- İndirilecek KDV listesi,
- İhraç edilen malın bünyesine giren KDV tablosu,
- Döviz alım belgesi.

d) İhraç Kaydıyla Mal Satışlarında;

- Gümrük beyannamesi, (aslı veya noter, gümrük idaresi ya da YMM onaylı örneği)
- İndirilecek KDV listesi,
- İhraç kayıtlı satışa ilişkin fatura fotokopisi veya liste,
- Bavul ticareti kapsamında ihracat yapanlara satış yapılması halinde ihracatçıdan temin edilen döviz alım belgesi)

(Yolcu beraberli eşya ihracında, sınır ve kıyı ticaretinde KDV iadesi için gereken belgeler konusunda 84 no'lu Tebliğe bakınız.)

D- Teminat Karşılığı İade Alınması

Aşağıdaki şartları taşıyan imalatçılar ve imalatçı ihracatçılar 4 milyar lirayı aşan iadelerde %8 teminat göstermek suretiyle nakit iade alabilirler. Teminatlar inceleme raporu veya YMM raporu ile çözülür.

- Sanayi siciline kayıtlı olmak,
- Ödenmiş sermayelerinin 80 milyar lirayı aşmak veya
- Amortisman tabi iktisadi kıymetlerinin (gayrimenkuller hariç) net aktif tutarının 80 milyar lirayı aşması, (özel amortisman defteri tutulması)
- İmalat işinde 20 veya daha fazla işçi çalıştırılması,

Gerekmektedir.

E- Mahsup Sonrası Alacağın Temlik Suretiyle Üçüncü Şahıslara Ödenmesinin İstenmesi

Mükellefler vergi dairelerinden olan KDV iadesi alacaklarını temlik vermek suretiyle üçüncü kişilere ödenmesini isteyebilir. Temlik talebinin yazılı olması gerekir.

F- Sahte veya Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge (SMİYB) Kullananlara ve Düzenleyenlere Yapılacak İadeler

Hakkında SMİYB kullandığı konusunda rapor veya tespit bulunan mükelleflerin iadeleri genel esaslara göre değil, 84 no'lu Tebliğde belirtilen "özel esaslara" göre inceleme raporu veya yükseltilmiş (4 kat) teminat karşılığı yapılacaktır. SMİYB kullanımı nedeniyle iadesi reddedilen verginin %5'i aşmaması halinde genel esaslara göre işlem yapılır.

Hakkında SMİYB düzenlediği konusunda rapor bulunanlara nakten veya mahsuben iade talepleri tespit bulunan dönemler için münhasıran vergi inceleme raporuna göre, diğer dönemler için 4 kat teminat karşılığında yerine getirilir.

G- Hakkında Olumsuz Rapor veya Tespit Bulunan Mükelleflerden Doğrudan Mal veya Hizmet Satın Alanlara Yapılacak İadeler

Kendileri hakkında olumsuz rapor veya tespit bulunmayanların mal veya hizmet satın aldığı mükellefler hakkında olumsuz rapor veya tespit bulunması halinde, bu mükelleflerden, **sadece olumsuz tespit yapıldığı dönemlerdeki** alışlara isabet eden kısma **dört kat teminat** gösterilmesi veya **bu alışlara isabet eden kısmın iade talebinden çıkartılması** halinde kalan kısma ve diğer dönemlere ilişkin iade talepleri genel esaslara göre yerine getirilir.

Aşağıdaki şartların gerçekleşmesi halinde de genel esaslara göre işlem yapılır.

- Olumsuz raporda öngörülen vergi, ceza, gecikme zammı ve faizlerin ödenmesi veya teminat gösterilmesi,
- Hakkında SMİYB kullanma nedeniyle olumsuz tespit veya rapor bulunanlardan alışlara ilişkin ödemelerini veya,
- İade talebinde bulunan mükelleflere satış yapan ve hakkında SMİYB düzenleme dışında olumsuz tespit veya SMİYB kullanma raporu bulunanların kendi alışlarına ilişkin ödemeleri,

- Banka havalesi şeklinde veya
  - Çekle
- yapmaları.

Mükelleflerin müteselsil sorumluluktan kurtulabilmeleri için mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödemeleri mutlak suretle banka havalesi veya nama yazılı çekle yapmaları ve banka dekontu veya çek üzerine satıcının vergi dairesi ve vergi kimlik numarasını doğru şekilde yazmaları veya yazdırmaları gerekir.

H- Doğrudan Mal veya Hizmet Temin Ettikleri Safhadan Önceki Safhalarda Yer Alanlar Hakkında Olumsuz Rapor Bulunanların İade Talebi

Doğrudan mal ya da hizmet temin edilen safhadan önceki safhalardaki (alt firmalar) mükellefler hakkında olumsuz rapor bulunan, ancak kendileri veya doğrudan mal ya da hizmet temin ettikleri mükellefler hakkında olumsuz rapor veya tespit bulunmayan mükelleflerin iade talepleri, olumsuz raporlarda iade talebinde bulunanlarla ilgili olarak bir sorumluluk öngörülmemesi halinde genel esaslara göre yerine getirilecektir.

İ- Müteselsil Sorumlulukta Uygulama Esasları

Mal veya hizmet alım satımında satıcının KDV'ni hazineye intikal ettirmediğinin tespit edilmesi halinde, alıcı Hazineye intikal etmeyen vergiden satıcı ile birlikte müteselsilen sorumlu olacaktır. Ancak, aşağıdaki hallerde alıcının sorumluluğu söz konusu olmayacaktır. Alıcı mal veya hizmet bedelinin KDV dahil tamamını,

- Banka havalesi ile öderse veya
  - Çek ile öderse,
- sorumlu tutulmayacaktır.

Bir mükellefin mal veya hizmet temin ettiği safhalardan daha önceki safhalarda (alt firmalarda) bu mal veya hizmetle ilgili KDV'ni Hazineye intikal ettirmemiş ise, alıcının müteselsil sorumlu tutulabilmesi için sözü edilen satıcı ile alıcının vergiyi Hazineye intikal ettirmeme konusunda menfaat sağlamaya yönelik doğrudan bir ilişkisinin veya hisımlık, sermayesine katılma, organizasyon veya yönetimi içinde yer alma şeklinde dolaylı bir ilişkinin varlığının vergi inceleme raporu ile tespit edilmiş olması gerekir.

- Müteselsil sorumluluk uygulamasında öncelikle vergi mükelleften aranacaktır.
- Müteselsil sorumluluk **vergi cezasını** kapsamaz. Vergi aslı ile gecikme faizi ve zammı sorumludan istenebilecektir, ceza istenemeyecektir.
- Müteselsil sorumluluk adına **ödeme emri** ile ödeme talebinde bulunulacaktır.

KDV İadesi ile ilgili her türlü konuda Şirketimizden ek bilgi alabilirsiniz.

Saygılarımızla.

**KANIT YEMİNLİ MALİ
MÜŞAVİRLİK LTD.ŞTİ.**